

**PROGRAMACIÓN DOCENTE DE FORMACIÓN E ADESTRAMENTO AUDITIVO E VOCAL
 APLICADO Á PEDAGOXÍA (I-II)**

CONSERVATORIO SUPERIOR DE MÚSICA DE A CORUÑA

TÍTULO SUPERIOR DE MÚSICA (ENSINANZAS REGULADAS POLO DECRETO 163/2015, DO 29 DE OUTUBRO)

1. IDENTIFICACIÓN E CONTEXTUALIZACIÓN										
DISCIPLINA: Formación e adestramento auditivo e vocal aplicado á pedagogía (I-II)										
ESPECIALIDADE:	Pedagogía da linguaxe musical				ITINERARIOS:	Pedagogía/do instrumento/ canto, Xeral e da linguaxe musical				
CARÁCTER:	Obrigatoria				TIPO DE CLASE:	COLECTIVA				
DEPARTAMENTO:	Procedementos Auditivos e Instrumentais				XEFE DE DPTO.:	Elisa Timiraos				
CURSOS	1º curso	2º curso	3º curso	4º curso	COORDINADOR/A DA DISCIPLINA:	Janet Salinas Cabrera				
CUADRIMESTRES	I	II	III	IV		V	VI	VII	VIII	Horas de clase semanais:
ECTS/CUAD.	1,5	1,5							Observacións:	
DOCENTES:	NOME E APELIDOS				EMAIL/TEL/WEB		TITORÍA			
	Janet Salinas Cabrera				janetsc30@yahoo.es 619 724019		Xoves 15,00 – 16,00			

2. DESCRIPTOR E COMPETENCIAS	
DESCRITOR: Desenvolvemento dunha escoita consciente, directamente vinculada aos coñecementos da linguaxe musical. Recoñecemento dos elementos formais, rítmicos, harmónicos, interválicos, etc. en contextos sonoros diversos. Práctica vocal e recoñecemento auditivo dos diferentes parámetros musicais en obras tonais, non tonais ou de tonalidade vaga. Consecución de ferramentas directamente vinculadas á súa aplicación no desempeño do seu futuro labor docente, nos diferentes contextos educativos.	
COÑECEMENTOS PREVIOS: Ó alumnado superou as probas auditivas e de entoación no seu acceso aos estudos superiores, demostrando ter o nivel necesario para comezar esta asignatura.	
RELACIÓN CON OUTRAS DISCIPLINAS: Importante para a formación integral dos futuros pedagogos mediante o adestramento dos parámetros vocales e auditivos propios da linguaxe musical.	
COMPETENCIAS TRANSVERSAIS:	T1, T2, T3, T8, T13, T15
COMPETENCIAS XERAIS:	X1, X2, X3, X4, X8, X10, X13, X19, X24
COMPETENCIAS ESPECÍFICAS:	EP3, EP5
Ver a listaxe de competencias e a súa descrición no Decreto 163/2015, ANEXO II	

3. OBXECTIVOS	
DESCRICIÓN	COMPETENCIAS RELACIONADAS
Desenvolver un oído interno consciente.	T1, T2, T3, T8, T13, T15 X1, X2, X3, X4, X8, X10, X13, X19, X24 EP3, EP
Desenvolver a memoria sonora.	T1, T2, T3, T8, T13, T15 X1, X2, X3, X4, X8, X10, X13, X19, X24 EP3, EP
Desenvolver a capacidade de concentración.	T1, T2, T3, T8, T13, T15 X1, X2, X3, X4, X8, X10, X13, X19, X24 EP3, EP
Interiorizar patróns sonoros concretos que faciliten a posterior construción de imáxenes sonoras	T1, T2, T3, T8, T13, T15 X1, X2, X3, X4, X8, X10, X13, X19, X24 EP3, EP
Aplicar coñecementos históricos e compositivos básicos que permitan contextualizar os obxectos sonoro, axudando de este modo a determinar a súa función.	T1, T2, T3, T8, T13, T15 X1, X2, X3, X4, X8, X10, X13, X19, X24 EP3, EP
Desenvolver a capacidade de disociación e transcripción dos diferentes elementos rítmicos, melódicos, armónicos, formais, tímbricos, expresivos, a unha dúas ou máis voces, utilizando diferentes texturas (contrapuntística, melodía con acompañamento ...)	T1, T2, T3, T8, T13, T15 X1, X2, X3, X4, X8, X10, X13, X19, X24 EP3, EP
Proporcionar os recursos necesarios para unha consciente e rápida lectura dunha peza dada.	T1, T2, T3, T8, T13, T15 X1, X2, X3, X4, X8, X10, X13, X19, X24 EP3, EP
Adquirir habilidades que permitan escoitar, representar e interpretar de forma consciente os elementos que interveñen na música do <i>século XX</i> .	T1, T2, T3, T8, T13, T15 X1, X2, X3, X4, X8, X10, X13, X19, X24 EP3, EP
Adquirir habilidades que permitan escoitar, representar e interpretar de forma consciente os elementos que interveñen na <i>música modal</i> .	T1, T2, T3, T8, T13, T15 X1, X2, X3, X4, X8, X10, X13, X19, X24 EP3, EP
Sentir o pulso interno, apreciando o pulso como un ciclo orgánico dentro do que flúe a música,	T1, T2, T3, T8, T13,

polo tanto, a ser sentido fisicamente e non como mero cálculo de proporcións.	T15 X1, X2, X3, X4, X8, X10, X13, X19, X24 EP3, EP
Entender os diferentes debuxos rítmicos aínda que se mostren considerablemente alterados polo carácter interpretativo.	T1, T2, T3, T8, T13, T15 X1, X2, X3, X4, X8, X10, X13, X19, X24 EP3, EP
Apreciar a importancia do análise asociado a lectura o a transcripción	T1, T2, T3, T8, T13, T15 X1, X2, X3, X4, X8, X10, X13, X19, X24 EP3, EP
Apreciar a importancia da dinámica, agóxica e a articulación, á hora de percibir os dibuxos rítmicos.	T1, T2, T3, T8, T13, T15 X1, X2, X3, X4, X8, X10, X13, X19, X24 EP3, EP
Adquirir habilidades que permitan escoitar, representar e interpretar de forma conscinte os elementos que interveñen na <i>música tonal</i> .	T1, T2, T3, T8, T13, T15 X1, X2, X3, X4, X8, X10, X13, X19, X24 EP3, EP

4. CONTIDOS I CUADRIMESTRE		
TEMAS	DESCRITOR DE SUBTEMAS	SESIÓN S
1. ENTOACIÓ RITMO INTERVALOS MÚSICA TONAL MÚSICA SÉCULO XX	1.1.- Entoación: práctica da entoación a unha ou varias voces para a consecución dun nivel vocal adecuado. Utilización dos recursos vocais básicos co obxecto de utilizar a voz como instrumento ó servizo da pedagogía. 1.2.- Ritmo: Subdivisións do pulso a 2, 4 y 3. 1.3.- Intervalos: Tonalidade , modalidade e atonalidade. 1.4.- Música tonal: Relación de cada grao ca Tónica. Melodías construídas con escalas diatónicas maiores e menores, e as súas variantes. Fórmulas armónicas: Acordes tonais en estado fundamental, 1ª inv. (II 6, II 6/5, V 7) e 2ª inversión (6/4 cadencial, y acordes de paso). Cadencia perfecta, imperfecta e rota. 1.5.- Século XX: Interválica pura: Interiorización da 2ª M, 2ª m, 4ª J. y 8ª J. Tricordes e tetracordes básicos. Atonalidade.	5
2. ENTOACIÓ RITMO INTERVALOS MÚSICA TONAL MÚSICA SÉCULO XX	2.1.- Entoación: práctica da entoación a unha ou varias voces para a consecución dun nivel vocal adecuado. Utilización dos recursos vocais básicos co obxecto de utilizar a voz como instrumento ó servizo da pedagogía. 2.2.- Ritmo: Subdivisións do pulso a 2, 4 y 3. 2.3.- Intervalos: Tonalidade, modalidade e atonalidade. 2.4.- Música tonal: Relación de cada grao ca Tónica. Melodías construídas con escalas diatónicas maiores e menores e as súas variantes. Fórmulas armónicas: Acordes tonais en estado fundamental, 1ª inv. (II 6, II 6/5, V 7) e 2ª inversión (6/4 cadencial,	5

	y acordes de paso). Cadencia Plagal. 2.5.- Século XX: Interválica pura: 5ª J, 3ª M y 3ª m.	
3. ENTOACIÓ RITMO INTERVALOS MÚSICA TONAL MÚSICA SÉCULO XX	3.1.- Entoación: práctica da entoación a unha ou varias voces para a consecución dun nivel vocal adecuado. Utilización dos recursos vocais básicos co obxecto de utilizar a voz como instrumento ó servizo da pedagogía. 3.2.- Ritmo: Subdivisións a 8 y 6, 12 y 16. 3.3.- Intervalos: Tonalidade, modalidade y atonalidade. 3.4.- Relación de cada grao ca Tónica. Melodías construídas con escalas diatónicas maiores e menores, e as súas variantes. Fórmulas armónicas: V 7 e inv., VI, II y II 7. Acorde en 1ª inversión de paso. Progresións por 4ª. Nota Pedal. As cadencias 3.5.- Século XX: o tritono.	4
4. REPASO DOS CONTIDOS TRATADOS	4.1.- Repaso e interiorización dos contidos dados.	2
	TOTAL	16
SESIÓNS:		
CONTIDOS II CUADRIMESTRE		
5. ENTOACIÓ RITMO INTERVALOS MÚSICA TONAL MÚSICA SÉCULO XX	5.1.- Entoación: práctica da entoación a unha ou varias voces para a consecución dun nivel vocal adecuado. Utilización dos recursos vocais básicos co obxecto de utilizar a voz como instrumento ó servizo da pedagogía. 5.2.- Ritmo: Subdivisións irregulares. 5.3.- Intervalos: Tonalidade, modalidade y atonalidade. 5.4.- Música tonal: Melodías con graos alterados. Fórmulas armónicas: VII 6, VII 6/4, y VII como apoiatura. III y III 6. 5.5.- Século XX: Interválica pura : 6ª M y 6ª m	5
6. ENTOACIÓ RITMO INTERVALOS MÚSICA TONAL MÚSICA SÉCULO XX	6.1.- Entoación: práctica da entoación a unha ou varias voces para a consecución dun nivel vocal adecuado. Utilización dos recursos vocais básicos co obxecto de utilizar a voz como instrumento ó servizo da pedagogía. 6.2.- Ritmo: Subdivisións irregulares. 6.3.- Intervalos: Tonalidade, modalidade y atonalidade. 6.4.- Música Tonal: Fórmulas armónicas: VII 7, y V 9. Dominantes secundarias. 6.5.- Século XX: Interválica pura: 7ª M y 7ª m.	5
7. ENTOACIÓ RITMO INTERVALOS MÚSICA TONAL MÚSICA SÉCULO XX	7.1.- Entoación: práctica da entoación a unha ou varias voces para a consecución dun nivel vocal adecuado. Utilización dos recursos vocais básicos co obxecto de utilizar a voz como instrumento ó servizo da pedagogía. 7.2.- Ritmo: Rítmica do século XX 7.3.- Intervalos: Tonalidade, modalidade y atonalidade. 7.4.- Música Tonal: Fórmulas armónicas: Modulación 7.5.- Século XX: Interválica pura.	4
8. REPASO DOS CONTIDOS TRATADOS	8.1.- Repaso e interiorización dos contidos dados.	2
	TOTAL SESIÓNS:	16

5. PLANIFICACIÓN DOCENTE E METODOLOXÍA POR CUADRIMESTRE

TIPO DE ACTIVIDADE E DESCRICIÓ	HORAS PRESENCIAI	HORAS NON PRESENCIAI	TOTAL HORAS
--------------------------------	---------------------	-------------------------	----------------

	S	S	
CLASES	24	0	24
ESTUDIO INDIVIDUAL	0	19	19
ACTIVIDADES DE AVALIACIÓN 1. Probas 2. Revisión de probas	2	0	2
TOTAL HORAS:			45

6. AVALIACIÓN			
FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS	PONDERACIÓN
6.1. CONVOCATORIA ORDINARIA			
6.1.1 AVALIACIÓN ORDINARIA (CON AVALIACIÓN CONTINUA)			
Revisión e análise das probas obxectivas baseada nos contidos: 1. Intervalos melódicos e harmónicos. 2. Entoación. 3. Transcrición fragmentos a unha ou varias voces.	Clasificación correcta de intervalos melódicos e harmónicos, entoación adecuada de fragmentos sen axuda externa, transcrición correcta de fragmentos a unha ou varias voces.	T1, T3, T7, T8, T13, T15 X1, X2, X3, X4, X8, X10, X24 EP3, EP7	50%
Observación sistemática do alumnado na clase	Participar activamente na clase, plantexar cuestións e dúbidas, realizar correctamente os exercicios propostos. Entoar con afinación adecuada os exercicios propostos. Transcribir correctamente as audicións propostas.	T1, T3, T7, T8, T13, T15 X1, X2, X3, X4, X8, X10, X24 EP3, EP7	50%
6.1.2. AVALIACIÓN ORDINARIA (ADIANTO DE CONVOCATORIA-EXAME DECEMBRO)			
Revisión e análise das probas obxectivas baseada nos contidos: 1. Intervalos melódicos e harmónicos. 2. Entoación. 3. Transcrición fragmentos a unha ou varias voces.	Clasificación correcta de intervalos melódicos e harmónicos, entoación adecuada de fragmentos sen axuda externa, transcrición correcta de fragmentos a unha ou varias voces.	T1, T3, T7, T8, T13, T15 X1, X2, X3, X4, X8, X10, X24 EP3, EP7	60%
Observación sistemática do alumnado na clase.	Participar activamente na clase, plantexar cuestións e dúbidas, realizar correctamente os exercicios propostos. Entoar con afinación adecuada os exercicios propostos. Transcribir correctamente as audicións propostas.	T1, T3, T7, T8, T13, T15 X1, X2, X3, X4, X8, X10, X24 EP3, EP7	40%
6.1.3. AVALIACIÓN ALTERNATIVA (PERDA AVALIACIÓN CONTINUA): con máis de 4 faltas			
Revisión e análise de proba obxectiva baseado nos contidos de todo o cuadrimestre: 1. Intervalos melódicos e harmónicos. 2. Entoación. 3. Transcrición fragmentos a unha ou varias voces.	Clasificación correcta de intervalos melódicos e harmónicos, entoación adecuada de fragmentos sen axuda externa, transcrición correcta de fragmentos a unha ou varias voces.	T1, T3, T7, T8, T13, T15 X1, X2, X3, X4, X8, X10, X24 EP3, EP7	100%
6.2. CONVOCATORIA EXTRAORDINARIA			
Revisión e análise de proba obxectiva baseado nos contidos de todo o cuadrimestre:	Clasificación correcta dos intervalos melódicos e harmónicos, entoación	T1, T3, T7, T8, T13, T15	

1. Intervalos melódicos e harmónicos. 2. Entoación. 3. Transcrición fragmentos a unha ou varias voces.	adecuada de fragmentos sen axuda externa, transcrición correcta de fragmentos a unha ou varias voces.	X1, X2, X3, X4, X8, X10, X24 EP3, EP7	100%
--	---	--	------

7. BIBLIOGRAFÍA, MATERIAIS E DOCUMENTOS

Bibliografía:

Bach, J.S.: Corales. Editio Musica.
Edlund, L.: Modus Novus. Melodías atonales. E. Chester Music.
Hemys de Gaínza, V.: Pedagogía musical. Lumen.
Hindemith, P.: Adiestramiento elemental para músicos. Ed. Ricordi.
Kodaly, Z.: Entonación coral. Ed. Música Budapest.
Kühn, C.: La formación musical del oído. Ed. Labor.
Lasala, A.: La educación musical del oído. Ed. Ricordi.
López de Arenosa, E.: Apuntes sobre didáctica. Enclave Creativa.
López de Areona, E.: Dictados a dos voces. Real Musical.
Mackamul, R.: La educación del oído I y II. Ed. Barenreiter.
Schafer, R.M.: El nuevo paisaje sonoro. Ricordi.
Schafer, R.M.: Hacia una educación sonora. Pedagogías Musicales Abiertas.
Schafer, R.M.: Limpieza de oídos: notas para un curso de música experimental. Ed. Ricordi.
Willems, E.: El oído musical. Ed. Paidós.

Materias:

Reprodutor CD.
Piano ou teclado.
Instrumentos propios do alumnado.
Audición de obras e visionado de partituras de diferentes estilos e agrupacións, onde aparezan os contidos a traballar.

Documentos:

Os documentos auxiliares serán colgadas na páxina web do curso en Aula Cesga con acceso exclusivo para o alumnado do curso.